

GLADIRIS

56

CZS — ZÁKLADNÍ SPECIALIZOVANÁ ORGANIZACE
PĚSTITELŮ MEČÍKŮ A KOSATCŮ V NOVÉM JIČÍNĚ

GLADIRIS

ROČNÍK XV

ČÍSLO 56

PROSINEC 1983

*Pro vlastní potřebu svých členů vydává základní specializovaná
organizace pěstitelů mečíků a kosců ČZS se sídlem
v Novém Jičíně.*

Řídí redakční rada.

Povoleno ONV v Novém Jičíně č. 403/16 — 391/82.

*Vytiskly Východočeské tiskárny, n. p., provoz 20,
Hradec Králové.*

OBSAH

	Strana
Slovo na úvod	2
Organizační zprávy	3
Představujeme zahraniční šlechtitele Mr. R. A. (Bob) Williams	4
Výstavy	6
K registraci mečíků	7
Novinky sortimentu	8
Anketa velkokvětých kosců v NSR	12
Který mečík letos na cenu Gladiris?	13
Soutěž čtenářů a členů našeho časopisu	13
Kvetoucí semínka	13
Pohádka naruby	15
Nabídka, poptávka	16

Vážení přátelé,

Tak jako každoročně, i letos se musíme pozastavit nad tím, co jsme v průběhu roku 1983 udělali a jaká předsevzetí nás čekají v příštím období.

Letošní rok byl nadmíru showivavý k nám zahrádkářům, pěstitelům gladiol a kosatečů. Přesto v některých momentech byla příroda skoupá a my jen konstatovali nedostatek vláhy, tak potřebné nejen pro květiny.

Mnozí z Vás jistě pocítili na svých zahrádkách nemilého návštěvníka, který se svou přítomností zapsal na květech gladiol a posléze i na jejich hlízách.

Třásněnka, tento živočišný škůdce, se v letošním roce v některých oblastech natolik rozmnožil, že je potřebné provést preventivní ochranu na hlízách k likvidaci tohoto škůdce.

Přes tyto potíže však řada pěstitelů vystavovala své výpěstky na výstavách, z nichž zejména nutno vyzvednout oblastní výstavu v Ostravě a Třebíči. Tyto oblastní výstavy jsou pořádány ve spolupráci místní organizace zahrádkářů a oblastní skupiny Gladiris.

Uvedením v činnost oblastních skupin je snahou rozšířit činnost naší organizace a zapojit převážnou většinu našich členů do zájmové činnosti s cílem propagovat pěstování gladiol a kosatečů.

Jistě oceníte nutnost zavedení registrace novošlechtěných mečků, kterou připravujeme od počátku roku 1984.

Nebývalého rozsahu dosahuje náš časopis, který je vydáván pro členy naší organizace „Gladiris“. Je jen na nás, všech členech, abychom svými příspěvky obohatili náplň časopisu, abychom se podělili se svými zkušenostmi v mnoha případech kladnými, ba někdy i zápornými.

Detailnější rozbor naší činnosti rozebereme na únorové výroční členské schůzi.

Vážení přátelé, dovolte mi, abych na závěr roku 1983 a při vstupu do roku 1984, poděkoval Vám všem za vykonanou nevšední práci v organizaci Gladiris, popřál Vám a Vaším rodinným příslušníkům mnoho zdraví, štěstí a osobních úspěchů s cílem načerpání nových sil a zkušeností při pěstování oblíbených květin v sezóně roku 1984.

Ing. Prachař Milan,
předseda ZSO

ORGANIZAČNÍ ZPRÁVY

Na základě usnesení výboru naší zájmové specializované organizace bude se konat **výroční členská schůze** ve dnech 25. a 26. února 1984 v OLOMOUCI v restauraci „PANORAMA“. V sobotu dne 25. února bude zahájení ve 14.00 hodin.

14.10—16.00 Burza hlíz a brutu   18.00—19.00 Večeře
16.30—18.00 Přednáška   19.00—   Zábavný program s tombolou

V neděli dne 26. února vlastní výroční členská schůze 9.00—11.30

- Program VČS:
1. Zahájení
  2. Informace o konání XII. sjezdu ČZS
  3. Volba komisí
  4. Zpráva o činnosti za rok 1983
  5. Pokladní zpráva za rok 1983
  6. Zpráva revizní komise
  7. Zpráva šlechtitelské komise
  8. Rozpočet organizace na rok 1984
  9. Plán práce na rok 1984
  10. Diskuse
  11. Schválení nových členů a volba nového výboru
  12. Návrh na usnesení a závěr.

Ubytování je předběžně zajištěno v hotelovém Domě, hotelu Morava a Flora. Závazné přihlášky na nocleh adresujte na př. NOVÁKA Mir., Vojanova 18, Olomouc, nejpozději do 10. února 1984.

Základní orientace v Olomouci:

Od Prahy a Litovle za první světelnou křižovatkou 300 metrů na pravé straně restaurace „Panorama“.

Od Ostravy a Přerova: dvoupruhová vozovka směr Praha — nový most u Hotelového domu a asi 600 metrů je restaurace „Panorama“ na levé straně.

Od Prostějova a Brna: střed města, u Hotelového domu na směr Svitavy — Praha a asi 600 metrů přes nový most k restauraci „Panorama“ na levé straně.

Řádná schůze výboru ZSO se koná v 10.00 hodin v restauraci „Panorama“ v sobotu dne 25. února 1984.

Další zprávy z výboru dne 13. 11. 1983

- Protože příspěvkové známky za rok 1983 musely být vráceny do konce měsíce října, mohou být noví žadatelé o členství přijati až od 1. 1. 1984.
- Všichni členové naší organizace jsou povinni při změně bydliště hlásit změnu adresy co nejdříve, aby se předešlo různým nedorozuměním a vícenáskladům za poštovné a jiné.

PŘEDSTAVUJEME zahraňiční šlechtitele

Podle korespondence s Bobem Williamsem připravil Petr Mímránek.

Mr. Robert A. Williams, New Zealand

Jsem prezidentem zahradnického klubu v Richmondu a N. Z. gladiolové společnosti, mám na starosti registraci. Jsem ženatý, mám 48 let a dvě vdané dcery. Celý můj život je spjatý se zahradnictvím a květinami. Jsem zaměstnan na okresním výboru a mám na starosti zásobování.

O genetiku jsem se začal zajímat již dříve, před 20 lety, když jsem křížil drubež. Co jsem se naučil, přenesl jsem do křížení rostlin. Můj hlavní zájem se soustředil na práci s mečíky, ale křížil jsem také begonie a rajčata. Nyní se specializuji jen na jednu odrůdu mečíků, a jsem přesvědčen, že jsem vyvinul linii velkokvětých pravidelných 400—500, kterým se bude dařit všude na světě. Na N. Zeelandě se líbí především pravidelné klasy, které otvírají najednou dvě třetiny květů. Všechny mé výpěstky otvírají více než 15 puků. Většina z mých odrůd má 30 puků a jejich počet v porostu kolísá v rozmezí 25—33 puků.

V oblasti Nelson, kde žiji, máme ročně 1000 mm srážek, z toho 70 procent spadne v noci, proto je naše oblast vyhledávaným turistickým střediskem a výborným místem pro občany, kteří odcházejí do důchodu.

Na N. Zeelandě se pěstují mečíky téměř v každé zahrádce. Je to snad nejpobulárnější květ, ale počet členů, kteří se připojují ke gladiolové společnosti není velký. Máme přibližně asi 150 členů a 30 organizací. Nejsme velká krajina, máme jen 3 milióny

obyvatel. Organizace jsme velmi životaschopná a myslím, že pro naše členy dobře pracujeme.

Národní výstava se pořádá jednou za rok a putuje z místa na místo. Jeden rok je na severním ostrově a druhý na jižním. Tento rok bude v Nelsoně, asi 8 mil od mého bydliště. Nelson patří k nejsilnější oblasti v pěstování mečíků na N. Z. Je tu velká konkurence několika velmi dobrých pěstitelů. Mnoho let jsem je nemohl porazit a tak jsem se rozhodl vyšlechlit vlastní mečíky, se kterými zvítězím. Minulý rok jsem získal 4 Grand Championy a 1 Champion společnosti. V tomto roce se zúčastním na třech výstavách. Jedna na severním ostrově, 230 mil plus cesta lodí po moři, a další v Christchurch na jižním ostrově, asi 250 mil. Udržet květy mečíků na takovou vzdálenost je dost těžké. Předpokládám, že máte s tímto problémem svoje zkušenosti.

U nás se hlízy vysazují na podzim, a sklízí se na jaře v březnu, proto eventuaální výměna sadby by byla velmi problematická. Zjistil jsem, že mečíkové hlízy vyrostou v průběhu roku i dvakrát, když se použije chlazení.

Příklad: Asi šest týdnů po odkvetu se hlízy sklídí, rychle usuší, například ve skleníku po dobu dvou týdnů. Očištěné hlízy se uloží do ledničky, přibližně na tři týdny. Hlízy po zchlazení necháme týden v teple, namoříme insekticidem a fungicidem a zasadíme. Tímto způsobem se dosáhne překvapivé výsledky. Tuto metodu jsem použil, abych si namnožil rychle své kultivary. (Poznámka red.: Popsaný způsob je v našich klimatických podmínkách neuskutečnitelný, s výjimkou skleníkové kultury.)

Posílám seznam mých nových kultivarů a prosím o odevzdání pozdravu všem gladiolovým přátelům — členům vaší organizace.

WAIMEA BLUSH (564) Big Time × Royal Stewart. Středně růžová, s tmavými znaky, v hrdle žlutá. Neobyčejná barva. 105 dnů. Není jediná mezi mými špičkovými výstavními odrůdami, které tvoří uspořádaný klas.

**Na obrázku:
Mr. Robert A. (Bob)
Williams s vítěznou
WAIMEA ELEGANCE
na Národní výstavě
v Timaru.**

**Foto převzato
z časopisu
Nelson Paper**

WAIMEA ROBALLAN [565] Parade
× Polar Bear, růžová se žlutým hrdlem, 115 dnů, podobná na Parade, ale v jiném barevném odstínu.

WAIMEA ZANADU [552] Parade × Waimea Lass. Červená s bílou linkou v hrdle. 115 dní. Tvoří výstavní klasy.

WAIMEA WHITLEY [500] Vicki Lin × Polar Bear. Čistě bílá. Má úspěšná výstavní odrůda. Podrobně popsána v Britské ročence 83.

WAIMEA CHER [454] Kareka × No. 33, 108 dní, Tvoří výstavní, rovné klasy, a udrží mnoho otevřených květů. Mám tuto sortu rád, několikrát jsem s ní zvířelil.

WAIMEA ELEGANCE [440] Vicki Lin × Kareka. 100 dnů. Skutečně špičková výstavní odrůda. V roce 1980 vítěz Národní výstavy a 3 další šampióny druhého dne.

WAIMEA MAJESTIC [542] Vicki Lin × Strathanavar, 94 dní. Tvoří pěkné výstavní klasy ve světle růžové barvě. Často vytváří 32 puků.

WAIMEA LASS [582] Kareka × Tapua (obě původní N. Z. odrůdy), může být jednou z nejlepších v této barevné třídě, získala mnoho uznání.

WAIMEA KARJEEN [560] Kareka × Patricia Jean, 100 dní, klas kratší, ale vždy pravidelný.

✽ VÝSTAVY ✽

Výstava mečíků v Mysločovicích 1983

Petr Mimránek

Letošní příznivé, teplé počasí jara naznačovalo velký předstih v růstu veškeré vegetace. U mečíků bylo již počátkem června jasné, že pokvetou o 14 dnů i více dní dříve, než v obvyklých srpnových termínech. Výstavu v Mysločovicích jsme připravovali na poslední víkend července, k příležitosti mezinárodního orientačního běhu. Při této sportovní akci mělo navštívit naši malou obec asi 2000 našich i zahraničních sportovců. Přes všechno úsilí pořadatelů jsme však zaznamenali velmi malou účast, a to jen 480 dospělých a 180 dětských návštěvníků. Tuto malou účast ovlivnilo slunné a velmi horké počasí, ale protože náklady na instalaci byly poměrně malé, postačil výtěžek k zaplacení všech nákladů, např. cestovné vystavovatelům, proplacení květů, nájem sálu, dovoz váz a stolů, malířské prá-

ce — propagace a občerstvení. Výstava se konala pod záštitou místního národního výboru a TJ Sokol Mysločovice. Celková úroveň výstavy byla dána našimi předními vystavovateli, kteří přijeli předvést své nejlepší výpěstky. Přijeli a vystavovali:

ing. Dalibor Poláček z Třebíče, Karel Dočkal z Olekovic, RNDr. Leonard Rýznar z Hulína, Jaroslav Kovářik z Bratislavy, František Kovařík z Příluku, Vladimír Krumpoch v Liptálu, Vítězslav Popp z Banské Bystrice, Josef Mikulec z Ostrožské Nové Vsi, Josef Kabilka z Citonic, František Malý, Alois Mikyska a Josef Hudeček z Třebíče, Václav Kadlec z Popovic a nový člen naší ZO, Stanislav Procházka z Gottwaldova.

Všichni vystavovatelé po naaranžování svých expozic se zapojili se zaujetím do dokončovacích prací před otevřením výstavy, aranžovali kytky, upravovali keramzit a uklízeli. S aranžováním pomohla i ing. Furdíková, která nám věnovala jednu ze svých zastávek při tzv. květinovém „SAFARI“. S instalací stolů a váz po-

mohl přítel Jožka Heroudek a při bleskovém úklidu ještě v den ukončení výstavy velkým dílem přispěl Alfréd Friedsam.

V pátek večer, po dokončení všech prací na výstavě, se všichni vystavovatelé sešli k posezení u zahradního krbu. Při opékání kabanosu a občerstvení se besedovalo dlouho do noci. V sobotu dopoledne proběhlo hodnocení a vystavovatelé si při této příležitosti se zaujetím prohlíželi výpěstky svých kolegů. Dlouho se diskutovalo nad semenáči D. Poláčka, V. Poppa a A. Mikysky. V expozici L. Rýznara zaujal všechny šlechtitele nový červený zkadeřený semenáč přítele P. Repčíka z Modry, nazvaný „Červený Kameň“. Dotazy zahraničních návštěvníků pohotově překládal Vojtěch Mimránek (starší).

Výsledky hodnocení:

Sortiment 500:

1. MOON MIRAGE, Poláček D.
2. HIGHWAYMAN, Dočkal K.
3. CHRISTMAS TIME, Kovařík J.
4. GAY FESTIVAL, Poláček D.
5. NASTASJA, Poláček D.

Sortiment 400:

1. DRAMA, Poláček D.
2. THE QUEEN, Mimránek P.
3. S. WAYNE FERRIS, Dočkal Karel
4. ULTIMA, Hudeček J.
5. GREEN ISLE, Krumpoch V.

Sortiment 300:

1. JADE RUFFLES, Poláček D.
2. BLUE VIOLET, Hudeček J.
3. F. C. LACE, Mimránek P.

Sortiment 100—200:

1. DARJA, Kovařík F.
2. RED BANTAM, Hudeček J.
3. RED BANTAM, Popp V.
4. PAPOOSE, Popp V.

Novošlechtí: 500:

1. 13-79-02, Poláček D.
2. 78-401 PP, Popp V.
3. 5-79-01, Poláček D.

Novošlechtí: 400:

1. 94-79-02, Poláček D.
2. P-76-1-78, Mimránek P.
3. 49-79-01, Poláček D.
4. 259-2-37-80, Mikyska A.

Zvláštnosti: Exoty:

1. Nana, Kovařík F.
2. 1-76-21, Poláček D.

Expozice:

1. Poláček D.	15 b.
2. Dočkal K.	12 b.
3. Krumpoch V.	9 b.
4. Kovařík J.	4 b.
5. Popp V.	3 b.
6.-7. Rýznar L.	2 b.
6.-7. Hudeček J.	2 b.

ANKETA NÁVŠTĚVNÍKŮ:

1. MY LOVE, Krumpoch V.
2. ČERVENÝ KAMENĚ, Rýznar L.
3. VSETÍN 77, Krumpoch V.

Všem, kteří jakkoli přispěli ke zduření této pěkné výstavy, patří dík občasnů naší obce a všech nadšených návštěvníků.

K registraci mečíků

Po dlouhých průtazích se konečně podařilo shromáždit základní údaje o čs. odrůdách mečíků. Během zimního období bude sestaven rejstřík odrůd podobného typu, jaký vydává NAGC. S publikací tohoto rejstříku počítáme v 1. nebo 2. čísle Gladiris.

Po zpracování tohoto základu bude možno již pravidelně uveřejňovat každoročně přírůstky nových odrůd. Urychleně proto zašlete přihlášky, aby novinky mohly být zařazeny již do připravovaného rejstříku pro rok 1984 a uveřejněn jejich podrobnější popis spolu s novinkami z r. 1983.

Ing. B. Mičulka,
687 06 Velehrad 225

Nahlédnutí
do mezinárodního
registru NAGG
1983

- 485 AZURE SKY Butt VE středně modrá s bílým hrdlem, 24—25 pupenů, 8 otevřených
- 535 BIG TOP Fisher LM (Strawberries Cream × Royal Rose) středně-lososová s ostře červenou skvrnou, okolo níž je žlutý přechod do lososové, na dolních plátcích, otvírá 7—8 velkých zřasených květů na dlouhém silném stvolu
- 361 BLUSHING MAID Vnc E (Artic Lights × Lady Bountiful × True Love) bledě růžová se slonovinovým hrdlem, 23 pupenů, 8 otevřených
- 377 BRIGHT PROMISE W/M M levandulová s krémovým hrdlem, silně levandulově stříkaný, 21 pupenů, 7 otevřených
- 400 CARRARA Sguieres M sport z Ecstasy stříbřitá, neprůsvitná bílá s krémovými tyčinkami
- 400 CASABLANCA Butt M dlouhá zřasená, bílá předurčená na výstavy
- 512 CELEBRITY Roberts M perfektní světležlutá, 27 pupenů, 11 otevřených
- 473 COUNTRY MUSIC Fisch E (sem. × Heather Hill) světle levandulová s bordovohnědou skvrnou na dolních plátcích
- 465 CRAVENBERRY ICE Fisch M (Mexicali Rose × Royal Rose) sytě růžová s tmavším hrdlem stejné barvy, každý lupen je zakončený stříbřítým odstínem
- 445 CITATION Butt M masově růžová přecházející do krémového jícnu, 20 a více pupenů, 8—9 otevřených
- 360 CRYOLA PINK Jorgens M zřasená, neobyčejně růžová, modře-růžový nádech na vnějších plátcích, oranžově růžový stín na vršku vnitřního plátku, levandulově modré tyčinky
- 464 DIXIE Fisher M (The Queen × sem.) Sytě růžová barva, jehlicovitě špičaté květy, nepravidelná stavba květů, určený pro fez
- 398 DUTCH CHOCOLATE Fish LM zajímavá hnědá barva, dvojřadový klas, květy velmi zřasené s hrubými plátky

- 300 EASTER BUNNY Jorgens EM (Enchanteress × Danny Boy) bílá, lehce krémová, silné okvětní plátky, 19—21 pupenů, 7 otevřených
- 432 EXTRAVAGANZA Jorgens L (Tropicana × Orange Rockett) měkká korálová s tmavším odstínem dolních plátek zvláště silných, velmi zřasená, 21 pupenů, 7—8 otevřených
- 421 FANCY FREE Roberts M tříslivá barva se zeleným jícnem a zeleným lemem na vnitř. plátcích, 23 květů, 8 otevřených
- 473 FIRST LADY Roberts M měkká, pastelově levandulová s krémovým jícnem krásně zvlněná, silné plátky, 21 pupenů, 7 otevřených
- 465 GALAXY Butt M (Mexicali Rose × Nigh Style) větší a tmavší vydání Mexicali Rose, délka klasu po otci
- 316 GOLDEN AGE Summerw. M tmavá dvojtonově žlutá, lehce zřasená květy s dobrou stavbou, 21 pupenů, 7 otevřených
- 455 GUARDIAN Summerw. M středně masově růžová, malá skvrna v jícnu s bílými tyčinkami, je předurčena na vítězství na výstavách, 27 pupenů, 9 otevřených
- 426 HEARTBEAT W/M LM šarlatově oranžová, 27 pupenů, 8—10 otevřených, silnější plátky s hedvábnou texturou
- 325 INVICTUS Roberts EM trojbarevná, středně oranžová se sv. žlutým jícnem, na všech plátech ostře červená skvrna, vhodná pro aranžování
- 433 JO ANN Kochevar EM semenáč od Powder Puff, světlelososová, tmavší ke konci plátek se žlutým jícnem
- 416 LIQUID GOLD Fisher LM (Golden Glove × T-694), žlutě zlatá barva, pěkně zřasená, pevné květy, 7—8 otevřených
- 435 MIRAGE Summerwille M vznikla křížením Carioca × America, lososově červená s rudou skvrnou, světle žlutým lemem, 23 pupenů, 8 otevřených
- 599 MOGUL Coon M unikát ve velikosti a barvě, tmavě mahagonově hnědá s velkým tmavožlutým jícnem, 20 pupenů, 7—8 otevřených
- 424 NACARAT Summerwille M jasná středně oranžová, 23 pupenů, 7—8 otevřených
- 310 OOKPIK MC Taggart LM smetanově bílá, výstavní typ, 21—23 pupenů, 7 otevřených
- 425 ORANGE PUNCH Jorgens EM (Gizshav × Vicki Lin) měkce broskvově oranžová, přechází do broskvově žluté v jícnu, okraje plátek tmavší, tyčinky světlejší, 21 pupenů, 7—8 otevřených
- 322 ORANGE SHERBET Roberts M světle až středně oranžová s tmavšími plátky, světlejší v dolní části spod. plátek
- 425 ORANGE WINK Jorgens M (Midas Gold × Antique Gold × sem. Orange Grush) oranžová, střední část pl. sytě žlutá s tmavěoranžovým znakem, 16 pupenů
- 512 PALE ANGEL Mackenzie M (Parade × Moon Mirage) pěkně zvlněná, bledě žlutá s tmavšími dolními plátky, na Floridě získala 87 bodů

- 554 PAUL HARVEY Dittus M sestra cv. Red Swirl z roku 82, obrovská středně červená
- 400 PERFECTA Vincent EM (Mary Cecilia X Vicki Lin), znamenitá čistě bílá, zvlněná, 23—24 pupenů, 8—9 otevřených
- 483 PROMINENCE Skolaski M (Mary Cecilia X Blue Frills) modrolilavá, krémový jícen, 22—23 pupenů, 7—8 otevřených
- 527 PUMPKIN PIE Fisher LM (Golden Glove X T-694) oranžová barva, pevné květy lehce zvlněné na dlouhém klasu,
- 466 ROYAL CARPET Fisher M (Dynamo X FRAZZEE X sem. 8-H-210), hedvábné růžově červené zvlněné květy jasné barvy
- 463 RUBY LIPS Fisher LM (Briarcliff X Ultima) barevný unikát, základní barva světlorůžová, na dolních plátcích hnědý lem
- 365 RUBY ROSE Mackenzie LM (Explorer X nezn.) dvojitonová růžová
- 499 SANDLEWOOD Fischer LM kombinace jasných odstínů hnědé a zlaté, zřasený květ, silné plátky
- 400 SERENITY Roberts M absolutně bílý semenáč z Vicki lin X Madona, 25 pupenů, 7—8 otevřených
- 400 SILVER MOON W/M M slonovinově bílý, zřasený, dvouřadový se zvlášť silnými plátky, 25—27 pupenů, 8—9 otevřených
- 301 SIREN Roberts M jasně bílá s modrou skvrnou, silně zvlněná, 20 pupenů, 7 otevřených
- 485 SONATA W/M M středně modrá s čistě bílými vnitřními plátky, 23—25 pupenů, 8 otevřených, pěkně zvlněná
- 500 SOVEREIGN Vincent EM (Glacier X Party Ruffers X Summer Snow) zvlněná, vosková čistě bílá, 23—25 pupenů, 9—10 otevřených
- 435 SPARTA Roberts M lososově růžová s velkým krémovým hrdlem, 25—27 pupenů, 8—10 otevřených
- 475 SPARTAN Fischer LM (sem. X Ultima) levandulové, rozeklané, jehlicovitě zašpičatělé květní plátky s malou krémovou skvrnou, výstavní i komerční typ
- 335 STRAWBERRY SUNDAE Jorg M (Susan Margaret X Playmate) silně zvlněná, jasně korálová a růžová, bílý střed a spodní plátky jahodové, silné lupeny, 15—17 pupenů, 7 otevřených
- 311 SUNFLARE Vincent M (Mary Cecilia X Vicki Lin) krémová s výrazným citronovým hrdlem, pěkně zvlněná se silnými plátky, 22 až 23 pupenů, 7—8 otevřených
- 401 STARMAKER Sprinkle M (Vicki Lin X Powder Puff) slonovinově bílý s krémovým jícnem a světle žlutými vnitř. plátky, 23 pupenů, 8 otevřených
- 445 SUCCESS Roberts M dlouhá středně masově růžová s velkým bílým jícnem, krásně zvlněná, silné plátky, 23—25 pupenů, 7—8 otevřených
- 474 TIMELESS BEAUTY (Dream Time X Lampkin) jemně levandulová, přechází do bílého jícnu

- 414 SUNNY SKIES Fischer LM (Golden Glove $\times$ T-694) zvlněné
dobře uložené květy
- 500 SUCCESS Fischer LM (Lambkin $\times$ Snowflower) předurčená
na vítěze v soutěžích, udrží 8—10 květů
- 354 VESUVIUS Roberts M ostře šarlatově červená, velmi zvlněná,
široké otevřené květy, 23 pupenů, 8 otevřených

Pixioly

- 225 AMBERETTE Butt E jantarové barvy se světleoranžovým okra-
jem, 16—18 pupenů, 7—8 otevřených
- 243 AMBROSIA Roberts M bílý jícen lemovaný masově růžovou,
21—25 pupenů, 8 otevřených
- 256 DAREDEVIL Markham M (Red Bantam $\times$ sem.), červený,
možný vítěz na výstavách, 20—21 pupenů, 7—8 otevřených
- 235 ESSEX W/M M slabě lososová barva, světle žlutý jícen, pevně,
silně zvlněné plátky, 25 pupenů, 8—9 otevřených
- 254 FIREBRAND Summerville EM semenáč s volně opyleného Red
Bantamu, středně šarlatově červená barva, 25 pupenů, 8 otevřených
- 215 GOLD STAR Butt EM tmavě zelenožlutý, s červenou hvězdou
v jícnu, 18 pupenů, 7—8 otevřených
- 223 HUMBUG Jorgens M (Jack Pot $\times$ Brown Beauty) dolní plát-
ky jsou merunkově oranžové, ostatní zelenooranžové se zvlněnými
okraji, 6 pupenů otevřených
- 295 JU JU Jorgens EM (Enchantress $\times$ Dany Boy) hnědý s reza-
vě červenými dolními plátky, bíle stříkané, voskový, silně zvlněný, 6
otevřených květů
- 273 JULIA Roberts M semenáč od Amy Beth, čistě levandulový
s krémovým jícnem, pěkně zvlněný, 20 pupenů, 7 otevřených
- 213 JULY GOLD Mackenzie E (sem. Parfait $\times$ sem. Parfait) žlu-
tozelený s růžově purpurovou skvrnou
- 204 KERMIT Butt E zelený s jemnými paprsky v jícnu, 7—8 ote-
vřených květů
- 217 LADY LUCK Roberts M tmavě žlutý, s jemnými červenými pa-
prsky v jícnu, klas podobný na Nugget ale delší
- 253 LILI Roberts VE semenáč od Amy Beth, světlorůžový, červe-
ná barva s krémově bílými skvrnami, 21 pupenů, 7—8 otevřených
- 227 LITTLE GLOWN Butt E oranžově červený se žlutou, miniatu-
ra Fiesty, 18 pup., 8 otevřených
- 235 MARIA Summerwille VE lososově růžový s velkým krémovým
jícnem, 21—23 pupenů, 6—8 otevřených
- 272 MISTY Kochevar M světlelevandulový, 20 pupenů, 6 otevře-
ných
- 201 MOONRIVER Roberts M smetanově bílý s krémově zelenou na
dolních plátcích

- 273 NIFTY Kollasch EM (sem. $\times$ Tina) levandulový s velkým žlutým jícnem, kaštanově stříkaný, 21–22 pupenů, 6–7 otevřených
- 298 PADRE SERRA Vincent M (Wizard $\times$ Bon Mot) tmavohnědý s červeným líčkem, zvlněné silné plátky, 22–23 pupenů, 8–10 otevřených
- 100 PERT Kochevar M slonově bílý, 20 pupenů, 8 otevřených
- 254 RED MARK Markham M (Ren Bantam $\times$ sem.) šarlatově červený, 20–22 pupenů, 7–8 otevřených
- 264 ROULETTE Hinz E (Little Slam $\times$ Alegro) středně růžový, lehce zvlněný, 21–22 pupenů, 7–8 otevřených
- 254 SCARLET IMP Butt EM šarlatově lososový, velmi zvlněný, silné plátky, 16–17 pupenů, 7–8 otevřených
- 252 SKIDDOO Jorgens EM (Enchantress $\times$ sem. Little MO $\times$ nezn.) jasně červený, dva tmavší znaky v jícnu, 21–23 pupenů, 7–8 otevřených
- 237 SOUTH SEAS Summerwille EM šarlatově červený s červenými vnitřními dolními plátky, zlepšený Coral Seas
- 263 SUSSEX Roberts EM starorůžový se zelenkavě krémovými vnitřními plátky lemované starorůžovou, 7–8 otevřených
- 242 TINYTAJ Jorgens M čistě středně masově růžový, krémová hvězda, 23 pupenů, 7 otevřených
- 214 YOKO Mc Taggart EM citrónově žlutý s tmavožlutým jícnem. 18–21 pupenů, 7–8 otevřených. Je pojmenovaný po YOKO ONO manželka zastřeleného Johna Lenona.

Anketa velkokvětých kosatců v NSR

Ing. Břetislav Mičulka

(Staudgarten 1982[1])

V r. 1981 uspořádala německá Perenářská společnost — sekce Iris, anketu o zkušenostech s pěstovanými odrůdami velkokvětých kosatců. Protože podmínky v NSR jsou mnohem podobnější našim než americké, odkud pochází převážná většina dovážených odrůd, jsou pro nás výsledky velmi zajímavé.

Dobře se osvědčily a dobře rostou následující odrůdy:

Allegiance, Alstersegel, Buttercup Bower, Cliffs of Dover, Debby Rairdon, Frost and Flame, Fuchsjagd, Goldfackel, Heartbreaker, Karin von Hugo, Lady Mohr, Lemon Mist, Matinata, Night Owl, Nightfall, Pacific Panorama, Post Time, Rococo, Sable Night, Shipshape, Stepping Out, Tropical Night, Wiener Walzer.

Špatné zkušenosti byly získány s pěstováním těchto odrůd:

Bang, Black Swan, Brasilia, Christmas Time, Fujis Mantle, Ice Sculpture, Kilt Lilt, Latin Lover, One Desire, Rippling Waters, Skywatch, White Lightning, Winter Olympics.

Pozn. RR: Hodnocené odrůdy jsou vesměs odrůdami starší introdukce.

Který mečík letos na cenu „GLADIRIS“?

Mimránek Petr

Podobně jako v minulých dvou letech i letos bychom rádi provedli průzkum mezi pěstiteli, který mečík našeho a zahraničního sortimentu se nejvíce líbil. Stejně jako loni i letos by měly být zvlášť hodnoceny kultivary domácích šlechtitelů a zahraničních šlechtitelů.

Výsledky ankety jsou pomocí i poučením pro široký okruh pěstitelů, aby se mohli lépe orientovat v současném velmi širokém sortimentu, případně se snáze rozhodovat při nákupu a rozšíření vlastního sortimentu mečíků. Předpokládáme, že letošní ankety se zúčastní rozhodující většina našich členů. Každým vyplněným a zasláným lístkem se zvýší objektivita ankety.

Obvyklé anketní lístky nebudou tentokrát přiloženy v časopisu, ale své návrhy tří pořadí našich a tří zahraničních kultivarů napište na korespondenční lístek a zašlete co nejdříve, ale nejspoději do konce ledna na adresu: př. Mimránek Petr, Mysločovice 169, PSČ 763 01. Na lístek nezapomeňte uvést zpáteční adresu, protože každý kdo se zúčastní ankety, obdrží na VČS poslední seznam mečíků NAGC-83.

Při určování nejlepších odrůd vycházejte z vlastních poznatků, z návštěv výstav, případně názorů svých známých atd. Neuvádějte ovšem novošlechtěnce označované číselnými údaji.

V článku „Neznámá BÍLÁ NEZNÁMÁ“ v 55. čísle GLADIRISU v 10. řádce druhého dostavce tiskařský šotek zavínil menší nepřesnost: místo slova „růžový“ mělo být správně „běžový“ (krémový). Prosíme čtenáře za omluvu.

Soutěž čtenářů a členů našeho časopisu

Redakční rada vypisuje soutěž o nejlepší příspěvek do našeho časopisu pro rok 1984. Bude se jednat o krátké příběhy ať humorné, poučné, romantické či detektivní týkající se alespoň okrajově naší záliby. Mohou být psány i perem (ovšem čitelně). Případně slohové, nebo jiné nedostatky upravíme s vaším svolením. Příspěvky zaslejte předsedovi red. rady: př. Bendovi Miroslavovi, Bezručova 674, Studénka I, PSČ 742 13.

naše ZKUŠENOSTI

Kvetoucí semínka...

Václav Sochor

Mečíkaření je nemoc nebezpečná, nevyčlelitelná, silně nakažlivá. Ten kdo jí propadl, je beznadějně ztracen tím dříve, že první příznaky jsou naprosto nenápadné. Nic netušící obět zajde někdy v srpnu k sousedovi na zahrádku a odnáší si odtud několik květů. Ani netuší, že infekci si odnáší v náručí. Napodzim dostane od souseda několik hlíz s nádavkem několika těch nejnutejších rad. V létě je nadšen, jak krásně vykvetly (ty vlastní jsou přece nejkrásnější!) a začne pošilhávat po dalších odrůdách. Ti méně odolní začnou jezdit po výstavách, shánět literaturu, vyměňovat se stejně neb ještě více postiženými a když konečně dosáhnou řekneme těch 300 odrůd, začne takový malý červíček tam někde uvnitř hlodat, co kdy-

bych zkusil vypěstovat nějakou *svoji* odrůdu? A je to tu. Je to vůbec to nejkrásnější, co nám mečíkaření může dát. Nic nevádí, že to ve většině případů dopadne tak, jak popisuje př. Hajduček v 3—4 čísle SVETA GLADIOL, roč. 1979, v článku: „Ten zázrak neměl žádnou barvu“ [doporučuji přečíst!]. Vzhak ono se jednou stane, že Vám rozkvete nádherná velkokvětá, široká, dvouřadová, silně zkadeřená zelená, s perfektní špicí bez sebemenší poskvrnky v hrdle. To jste schopni si před ní kleknout v tichém a zbožném obdivu (stalo se mi letos). Ani teď však nemáme ještě vyhráno. Stává se občas, že senzační odrůda se stane v příštích letech úplně průměrnou (mohu to dokázat fotodokumentací!). A již jsme v tom až po uši. Plánovat co s čím křížit, jaké barevné kombinace, jak zkřížit pozdní odrůdu s ranou (nutno pozdní — PATTY GAY — předpěstovat v květináči) a tisíce dalších jak, a proč, a co kdyby... Jak píše př. Hajduček, rozhodně dobu opylování neprožíváme klidně, spíše jako v nějakém transu... Když je po všem, nastává doba čekání 2—3 roky, než uvidíme „ten zázrak“. A tu se opět ozve uvnitř ten malý červíček s vtravou netrpělivostí. Cožpak nemáš v hlavě rozum a neumíš ho používat? Přemýšlej, jak to urychlit! Červíčka jsem poslechl, rozumu použil, zkusil jsem...

Protože však riskovat na pokus celoroční sklizeň semínek jsem neměl odvalu, vysadil jsem 28. ledna pouze 12 semínek z křížení YELLOW ROSE x BILÁ NEZNÁMÁ (od tohoto křížení jsem si moc nesliboval) do kelímku od hořčice a uložil je i s podložnou miskou na sušičku na akumulační kamna. Teploměr zapichnutý v kelímku ukazoval stálou teplotu 25 °C. Udržoval jsem přiměřenou vlhkost a 10. února se ukázaly první špičky, semínek. Když dosáhly výšky asi 7 cm — bylo to 25. února — dvě z nich jsem přesadil do samostatných kelímků abych si prověřil možnost přesazování [vycházel jsem ze zkušenosti, že cibule se na záhon takto přesazuje]. Kořínky dosahovaly asi

tak ke dnu kelímku, po vyjmutí byly úplně čisté a holé. Pro jistotu jsem je na nějaký čas přenesl na okno v ložnici [měl jsem obavy — jak se ukázalo zbytečně — aby rostlinky než kořínky po přesazení opět přilnou k půdě, nezasychaly]. Obě rostlinky ihned po přesazení pokračovaly v růstu. K 1. březnu jsem kelímky přenesl do verandy, byly v tu dobu asi 11 cm vysoké.

Po takto získaných zkušenostech s přesazením, jsem 8. března vysadil zbylých asi 600 semínek do 3 truhlíček z umělé hmoty, běžně prodávaných v obchodech, s provrtanými otvory do dna [jako květináč]. Tyto jsem vložil do větších plechových misek (jako misky pod květináč) a opět položil na sušičku na akumulační kamna. Vzdálenost od povrchu kamen (nebo jiného zdroje tepla) se musí upravit tak, aby se zemina příliš nepřehřivala [u mne je to asi 10 cm]. První klíčící semínka se ukázala za 8 dnů, většina ostatních do 14 dnů. Koncem března jsem truhlíčky přenesl do verandy, aby rostlinky přišli „nevyčouhly“. Protože bylo příznivé teplé počasí, 18. dubna jsem truhlíčky přenesl do studeného pařeniště a 1. května jsem je přepikýroval na záhon do volné půdy a přikryl malým foliovníčkem. Většina rostlin byla v té době asi 15 cm vysokých (ne všechny!). Foliovník jsem definitivně odstranil v druhé polovině června. Další práce byly normální, pleť, okopávání, pravidelná zálivka, přihnojování i chemická ochrana.

Z takto vysazených semínek mi jich 17 vykvetlo hned v prvním roce. Pouhých 17 semínek, slabá 3 %, to opravdu není mnoho. Ale umí si někdo představit tu radost vidět výsledky své práce hned v prvním roce! To vydá za víc než 1000 %. Při sklizni jsem vyjímал ze země pěkné hlízy, některé i výběrové velikosti kol 5 cm v průměru [jen několik, byly i podstatně menší, to závisí na odrůdě]. Tento způsob je snad poněkud pracnější, ale má i řadu výhod, ne poslední i v tom, že můžeme ruce ponořit do země již v době, kdy za okny je

ještě snít. A každý správný zahrádkář ví, jak na tuto chvíli je v předjaří již nedočkavý. Při pikýrování semínek můžeme mezi nimi dodržovat již pravidelnou vzdálenost, zatímco při výsevu do volné půdy se stane, že kus řádku je prázdný (neklíčivá semínka), jinde zas, kde vyklíčilo vše, máme řádek přehoustlý. Velká výhoda při pro výsadbu do truhlíčků si mohou přinést odněkud kbelík dobré, neinfikované zeminy (tu, pokud pěstujeme mečíky těch 20—30 roků máme všichni), zlehčit ji pískem a trochou rašeliny aby se od kořínků dobře oddělovala. Vpředu uvedené termíny se zdají

optimální. Letos budu vysazovat snad ještě o něco dříve, asi tak v druhé polovině února.

Pokud někomu tento článek nasadí někam dovnitř toho mršavého, neodbytného červíčka, že bude chtít vychutnat i tu největší krásu mečíkařiny — šlechtění, pak ať si přečtou článek př. dr. Rýznara v 53. čísle GLADIRISU, z něhož cituji: „... domnívám se, že amatérské šlechtění je nejen opodstatněné, ale i žádoucí. Poskytuje šlechtiteli uslechtilou tvořivou činnost a radost z jejích výsledků...“ Těm, kdo se o to pokusí, přeji ten nejkrásnější květ!

POHÁDKA NARUBY

O Červené Karkulce

Vlastimil Novák

OLOMOUC, 74 číslo popisné, panelák a tam bydlela se svými rodiči dívka jménem PAVLÍNKA. Nosila džínsy, vysoké podpatky a červenou rolovanou čepičku. Proto jí říkali ČERVENÁ KARKULKA. Byla to HOLKA OKATÁ se všemi P a začaly se jí zapalovat lýtka. Jednoho dne rodičovské DUO oznámilo PAVLÍNCE, že babička ROZÁLIE, bydlící v lesní samotě u ZELENÉHO JEZERA, má svátek. PAVLÍNKA protestovala, že níkam nepůjde, měla totiž disco, maminka po výroku GENERÁL LAUDON (pozn. sloužila u vojáku jako markytánka a proto neuznávala běžné himellaudon) ukončila rozhovor, KARKULKA dostala košík a šla. Byl MODRÝ DEN, nebe jako vymetené, přes rameno měla přehozený tranzistor, který vyhrával evergrin ČUMULANGMA —ču — ču. Do večera je dost času, na-

vštvívám holky z naší školky IRENKU, EVU, DARJENKU, BARBORKU a ZUZANKU a uděláme si PIKNIK na internátě. Na cestě však potkala MANKU, která vozila v kočárku MIMINO. „Letos je JARO jako z Tuzexu“, poznamenala PAVLÍNKA, „ještě si namluvit nějakého pořádného kluka. „Ty jsi ŠVARNÁ DĚVA“ řekla MANKA, „tobě to nebude dělat žádné potíže, jezdiš na JEŠTĚ a SNEŽKU a tak seženeš alespoň YETYOHO Povídaly a povídaly a pomalu tu byl večer. Vlastně JARNÍ PODVEČER. Na nebi ČERVÁNKY, bylo cítit ŠEŘIKOVÝ KVĚT. KARKULKA se rozeběhla za babičkou, les jí obklopil. Aby se nebála, tak si zpívala.

Najednou kde se vzal, tu se vzal před ní stál vlk samotář, hajný ERIDAN. Jeho vlasy a vousy byly jako oheň, že se mu připaloval klobouk, proto jeho přezdívka OHNIVÁ ŽÁR. KARKULCE zamrzla PÍSEŇ v hrdle, když uviděla jeho pohled, její tvář se změnila v BÍELÝ VOSK: Hajný začal DIALOG: „RADOSTNĚ MLÁDÍ, když je vidím, vše se ve mě bouří, jsem SOPKOU“ a snažil se sáhnout KARKULCE na ta místa, kde se plácá přes ruku. „Buď mou JULIÍ a já ROMEO“ řekl roztočen a překousl PETRKLÍČ, který měl mezi zuby. „Jsem ještě ŠOHAJ“, pokračoval, KARKULKA vypískla jako KURIATKO a udělala krok zpět z obav o svou ČISTOTU, přitom jí ČIPKOVANÝ ČEPIEC pro babičku vypadl z košíčku. „Jsi krásná jako DIANA, jsi NYMPHA tohoto lesa, jsi LESNÍ VÍLA“ vykřikl hajný a snažil

se opět uchopit KARKULKU. Ta vytáhla z košíčku SMETANOVÝ KRÉM a hodila mu ho do očí. Tato chvíle stačila, aby lehce jako MOTÝL letěla přes malinový a zmizela v lese. Za sebou slyšela dupot nohou hajného ERIDANA, který měl ve tváři výraz MACKIE MESSERA. ČERVENÁ KARKULKA se ohlédla, její ŠTASTNÉ OČI se změnily ve smutné. Kdyby tady byl její MILÁČIK kovbojských filmů ČIERNÝ PETE[r], ten by mě vysadil na svého MUSTANGA a pak se měj, ty maniačku. Celá zadýchaná příběhla na rozcestí s ukazatelem VSETÍN 77 — KROMĚŘÍŽ 76. Oddychla si. K babičce bylo už kousek. Přebrodila RUSAVU, její voda byla v MĚSIČNÍM ÚPLŇKU jako MODRÁ KREV, protože opravdu byl již večer. Vstoupila do chaloupky. Ve světničce byla tma, (abych nezapomněl např. Mimráňka), tma černá jako EBEN. Rozsvítila LUCERNU, postavila jí na stůl s VÝŠIVKOU a zahlédla na stole list papíru, opřený o vázu, v níž byla KYTICE.

Šla jsem se rozšoupnout do baru ALFA, sdělovala babička ROZÁLIE. „Tady je bezpečně, počkám na babičku“, řekla KARKULKA a zavřela na petlici. Vyndala vše z košíčku, zapnula tranzistor a zapálila si ZORU. To byla POHODA. APERITIV, potom smažené KURIATKO, zatím CHARTREUSSE a nakonec 12° PRIMÁTOR. Tváře měla červené jako POCHODĚNÍ a koncert na přání ze stanice Hvězda jí přinesl dobrou náladu. Radostí začala tančit ČARDÁS i když právě hráli TANGO. Když ÚPLNĚK koukal do okna mezi LILA záclonami, zmožená KARKULKA usnula jako malé BAMBINO.

Ráno, tichá, lesní ZELENÁ ROMANCA byla přerušena vravející se babičkou z flámu se společností. „KARKULKO, nemusíš mít strach z vlka, někde jsem ho chytla“ a opřela se o ŽELKU HERMÍNU se zahekntím. Všichni měli RADOST, že to vše dobře dopadlo a i já, že jsem to tak sesmolil.

POZNÁMKA

Ptáte se, co je s BÍLOU NEZNÁMOU, ta že do pohádky nepatří? I patří, budu tedy pokračovat. NÁŠ ČESKÝ člověk je lítostivý a tak bych doporučoval vzít do ruky kapesník, bude to smutný příběh.

Dnešní osudy ČERVENÉ KARKULKY nejsou pro nás BÍLOU NEZNÁMOU. Skončila tedy (MODRÁ) ROZPRÁVKA I a začíná II. Když nastalo BABÍ LÉTO, KARKULKA byla NEVĚSTOU. Vzala si kastelána z ČERVENÉHO KLÁŠTORA. Aby byl dodržen folklor, všichni svatebčané oblékli EUDOVÝ KROJ. Svatební dar byl DIADÉM ve tvaru HVIEZDICE, podobný jako měla ARABELA v televizním seriálu. Pro líbánky byla určena BOKA KOTORSKÁ. KARKULKA se opalovala a kastelán lovil škeble u RŮŽOVÉHO PŘIBOJE. Tak dlouho se potápěl, až nevyplaval. Co jiného mladé vdově zbývalo, než se vrátit na ČERVENÝ KLÁŠTOR. Černé oděna chodila po nádvoří jako LEVOČSKÁ BIELÁ PANI.

Pověst o krásné kastelánce, krásnější než ŠÍPKOVÁ RŮZENKA se roznesla jako LAVINA. Turisté zdejší i zahraniční byli vábeni na klášter jako vosy na MED. ČERVENÁ KARKULKA pak měla tři dcery, každou s jiným a proto ta jména: MARYČKA MAGDONOVÁ, LADY CARNEVAL a MISS SLOVAKIA.

A ROZPRÁVKA III — ČERVENÁ KARKULKA je věčná, přesto, že ji všichni pro její krásu „žrali“ zůstala celá a přežije rok 2000. A pak budou o ní vypravovat i v KOSMICKÉM PROSTORU.

(V povídce 97 názvů mečků)

Výměnou, nebo za dvě korunové známky, zašlu seznam mečků, ve kterém nabízím široký sortiment novinek zahraničních i vlastních.

V zásobě je ještě několik čísel časopisu „GLADIRIS“, a to: č. 49—55, v ceně 6,— Kčs za kus pro nové členy, i ty, jimž se časopis ztratil, nebo jinak znehodnotil. Peníze za časopisy plus 5,— Kčs k úhradě poštovního zašlete složenkou předem.

Petr Mimránek,
763 01 Mysločovice 169